

Mzdy

Zdroj: Strukturální mzdová statistika. Jedná se pouze o mzdy zaměstnanců. Data jsou převzata z publikace ČSÚ „[Struktura mezd zaměstnanců 2013](#)“.

Sloupce v grafu zobrazují výše průměrných výdělků mužů a žen podle věkových kategorií.

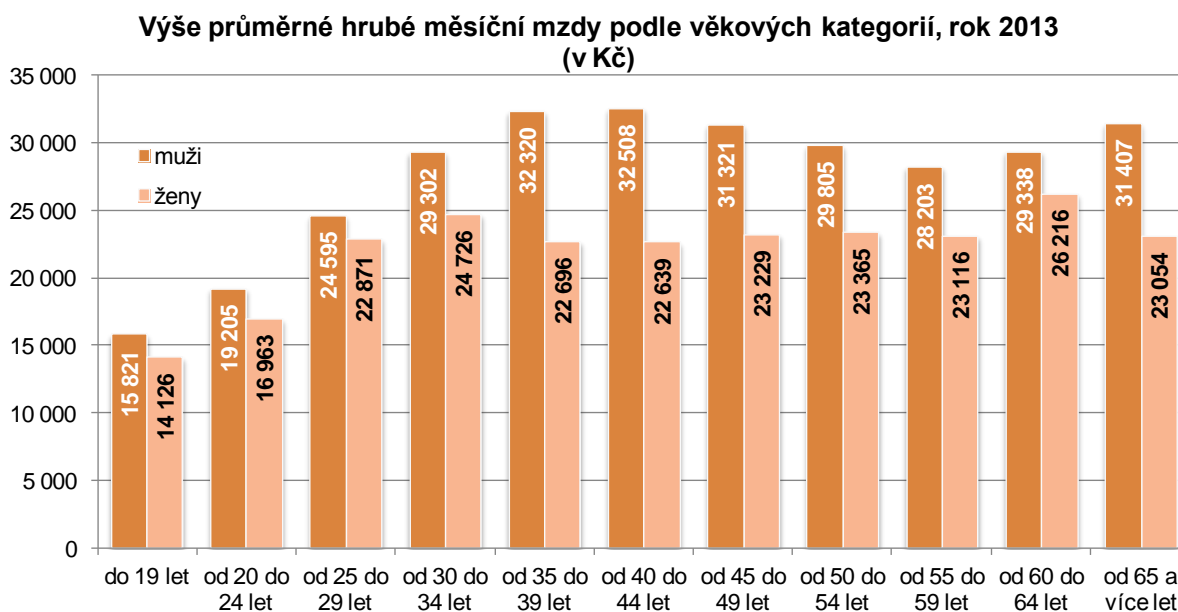
Mediánová hrubá měsíční mzda představuje reálnou, extrémními hodnotami nezkreslenou střední hodnotu úrovně mezd jednotlivých zaměstnanců. Hrubá měsíční mzda zaměstnance se vypočte jako podíl, v němž je číselník kumulace měsíční hrubé mzdy (včetně prémie a 13. a 14. platů) od počátku roku do konce sledovaného období a jmenovatel počet měsíců od počátku roku do konce sledovaného období.

Muži mají nejvyšší mzdu v období mezi 35 až 44 lety. Ve věku 35-39 let mají průměrnou mzdu 32 320 Kč a od 40 do 44 let 32 508 Kč. Od tohoto věku jejich průměrná mzda klesá až na hodnotu 28 203 Kč měsíčně ve věku 55-59 let. V dalším období, ve věku 60-64 let, průměrná mzda stoupá na 29 338 Kč, což není ještě návrat k nejvyšší mzdě, ale muži o pět let starší již téměř dosahují mzdové úrovně čtyřicátníků. Jejich mzda vystoupá až na hodnotu 31 407 Kč ve věku 65 a více let, což je mimo období středního věku nejvyšší průměr.

Zcela jiného charakteru je průběh průměrné mzdy u žen. Průměrná mzda žen roste pouze do věku 30-34 let. Nastávají mateřské povinnosti a návrat do práce je poznamenán horší průměrnou mzdou, než předtím. To postihuje ženy v období péče o malé děti. V tomto období průměrná mzda žen je 22 696 Kč (ve věku 35-39 let) a 22 639 Kč (ve věku 40-44 let). Mzda začíná stoupat až ženám, kterým je 45-49 let, kdy mzda velmi mírně stoupá z 23 229 Kč až na 23 365 Kč o pět let později, aby zase mírně klesla na hodnotu 23 116 Kč ve věku 55-59 let. Od 60-64 let, kdy je již mnoho žen v důchodu, ženám, které zůstaly v práci, mzda výrazněji stoupla na hodnotu 26 216 Kč za měsíc. Ženám starším, ve věku 65 a více let, na rozdíl od mužů v tomto věku mzda neroste, ale naopak klesá a to až na hodnotu 23 054 Kč.

Dá se tedy říci, že muži se mnohem déle než ženy drží na vysoké mzdové úrovni. Obě pohlaví se k sobě nejtěsněji přiblíží až ve věku 60-64 let, ale to je velká část žen již v důchodu a stejně rozdíl mezi oběma mzdami je vysoký, přes 3000 Kč. Nejvyšší rozdíl mezi průměrnou mzdou muže a ženy je ve věku 40-44 let a dosahuje 9 869 Kč.

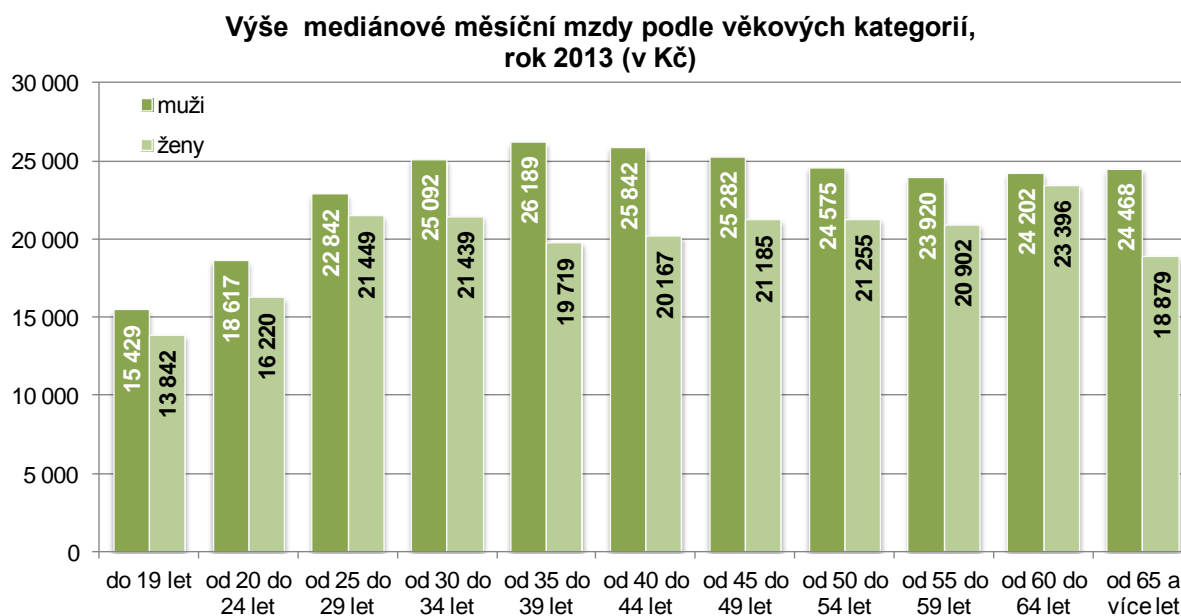
Graf č. 1

Mediánové měsíční mzdy mají podobný průběh, ale pozvolnější. Rovněž rozdíly mezi muži a ženami nejsou tak markantní. Nejnižší rozdíly mezi muži a ženami jsou ve věkové skupině 60-64 let, nyní pouze 806 Kč ve prospěch mužů. Naopak nejvyšší rozdíl mezi pohlavími byl zaznamenán ve věkové skupině 35-39 let. V této věkové skupině muži mají mediánovou mzdu vyšší o 6 470 Kč.

Mediánové vyjádření je lepším obrazem skutečnosti než průměry. Zde se eliminují zkreslení, která jsou ve vyjádření pomocí průměrných hodnot způsobena velmi vysokými mzdami pouze malé části obyvatelstva.

Graf č. 2

Vzdělání

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil, převzato z publikace [„Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry 2013“](#)

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let

Ponechme stranou mladší věkové skupiny a věnujme se věkové skupině 55-64 a 45-54 let. Jak jsou tyto skupiny zastoupeny v celkové populaci v rámci jednotlivých druhů vzdělání?

U nejstarší populace 55-64 let vidíme výrazné zastoupení žen mezi ženami, které mají pouze základní vzdělání (27,2 %). U mužů je to podstatně méně, 11,8 %. Tato charakteristika již neplatí pro ženy v mladší věkové skupině, 45-54 let. Tam je pouze 10,4 % žen ze všech žen se základním vzděláním. Takto staří muži zaujímají mezi všemi muži se základním vzděláním pouze 6,6 %, tedy nejnižší zastoupení.

Jiná je situace u mužů a žen ve věku 55-64 let, kteří mají středoškolské vzdělání bez maturity. U tohoto typu vzdělání je takto starých 25,7 % mužů a 27,7 % žen, což je nejvyšší zastoupení této věkové kategorie uvnitř jednotlivých typů vzdělání. Věková kategorie 45-54 let je zde na tom podobně, (muži 22,2 % a ženy 22,4 %). Z celé populace lidí, kteří mají střední vzdělání bez maturity je jak u mužů, tak u žen nejvíce zastoupena věková skupina 35-44 let, (muži 26,3 % a ženy 28,5 %).

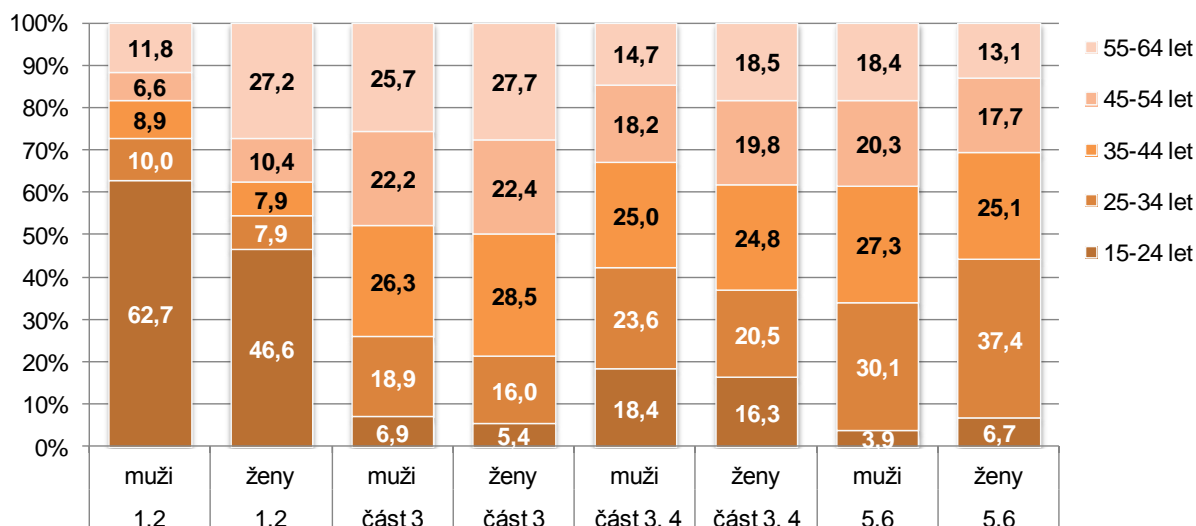
Přesuňme se ke střednímu vzdělání s maturitou. U nejstarších žen, v tomto případě 55-64 let, zde vidíme vyšší zastoupení než u mužů (18,5 %). Muži mají 14,7 %. I ženy ve věku 45-54 let v tomto případě jsou zastoupeny více (19,8 %), avšak muži je dohánějí a ze všech mužů s maturitou je jich zde 18,2 %.

Naopak muži v seniorském věku předstihují ženy v zastoupení v populaci vysokoškoláků. Ve věku 55-64 let jich je 18,4 % a ve věku 45-54 let 20,3 %. U žen je to 13,1 % a 17,7 %.

Nejvíce vysokoškoláků a vysokoškolaček je ve věku 25-34 let (30,1 % mužů a dokonce 37,4 % žen).

Graf č. 1

Zastoupení věkových skupin uvnitř druhů vzdělání ISCED 97 (v %)

ISCED 97

základní	1,2
základní	1,2
střední bez maturity	část 3
střední bez maturity	část 3
střední s maturitou	část 3, 4
střední s maturitou	část 3, 4
vysokoškolské	5,6
vysokoškolské	5,6

Pozn.: Vzdělání je podle klasifikace ISCED 97 viz publikace [Metodika - Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED 97](#)

Informační technologie

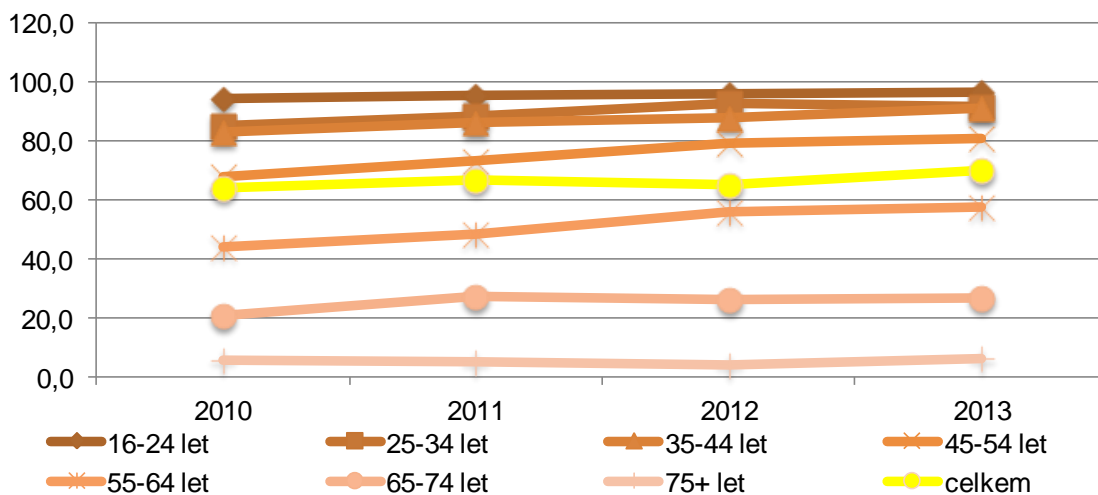
Zdroj: Data jsou převzata z publikace ČSÚ "[Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci, 2013](#)"

U celkové populace jednotlivců používání osobního počítače roste i přes malý pokles v roce 2012. Podíl obyvatel ve věku 16 a více let, kteří používají osobní počítač, se pohybuje v rozmezí 64,1 % v roce 2010 až do 70,2 % v roce 2013. Podobná situace je i ve využívání internetu. Tam podíl jednotlivců ve věku 16 a více let, kteří využívají internet, neustále stoupal z počátečních 61,8 % v roce 2010 na hodnotu 70,4 % v roce 2013. V obou případech využívají nejčastěji jak počítač, tak internet mladí lidé do 44 let (přes 90 %), pak již využívání těchto technologií klesá zhruba o deset procentních

bodů na hodnotu 81,2 % v roce 2013 ve věkové kategorii 45-54 let (shodně u počítače i internetu). U starší populace ve věku 55-64 let se využívání počítače objevuje v 57,6 % a internet využívá 58,0 % takto starých lidí. Ve stejném roce populace seniorů ve věku 65-74 let využívá počítač z 27,0 % a internet ve 27,4 %. Nejstarší populace ve věku 74 a více let v roce 2013 využívala počítač pouze z 6,2 % a internet z 6,1 %.

Graf č. 1

Jednotlivci používající osobní počítač, vývoj v letech 2010 - 2013 (v %)

Graf č. 2

Jednotlivci používající internet, vývoj v letech 2010 - 2013 (v %)

